

VÆKST

2019 – uge 17

Ukrudtsbekæmpelse i kartofler – ved pt. uvished om Titus

Pt. er der desværre ikke blevet givet en dispensation til anvendelse af Titus i 2019, og i skrivende stund vides det ikke, OM og i givet fald HVORNÅR en evt. dispensation bliver givet. **I de tidligst lagte kartofler kan det derfor være nødvendigt at planlægge og bestille midler efter en alternativ plan.**

Uden evt. Titus er/vil der ikke være så effektive muligheder for at bekæmpe enårig rapgræs og andre græsser efter fremspiring. Proman har en god/bedste effekt mod enårig rapgræs uden evt. Titus, men midlet kan have svært ved at holde igennem hele sæsonen. Boxer og Novitron (og i mindre grad Fenix og Centium/Kalif) har også effekt mod enårig rapgræs, men vil under tørre forhold have nedsat effekt.

Anbefalet alternativ plan til brug i de tidligst lagte kartofler

(hvor det er nødvendigt at foretage en ukrudtsbekæmpelse, INDEN man kender udfaldet på ansøgningen om dispensation til brug af Titus i 2019. Bliver dispensationen ikke givet, kan nedenstående plan være/blive aktuel i flere marker.

Er der udfordringer i sædskiftet/marken med pileurter og græsser, herunder enårig rapgræs, anbefales at anvende 720-1.080 g/ha glyphosat (f.eks. 1-1,5 kg/ha Roundup Power Max) i stivelseskartofler indtil 5-7 dage før fremspiring (OBS. – når kartoflerne har ca. 2-3 cm lange spirer under jorden, vil de bryde frem efter 3-5 dage). Anvend højest angivne glyphosatsdosis ved tørre forhold og mange snerlepileurter. Ved brug af glyphosat inden fremspiring, kan anvendelsen af Proman trækkes til "ved fremspiring" (når 1-2% af kartoflerne er brudt frem af kammen), hvor midlet kan anvendes solo eller i kombination med svidningsmidlet Reglone. Sidstnævnte primært aktuelt, hvis der undtagelsesvis ikke er anvendt glyphosat inden fremspiring. Reglone kan anvendes til nedvisning af nyfremspiret ukrudt indtil 10% af kartoflerne er spiret frem (se tabel 1).

Tabel 1. Løsningsforslag i de tidligst lagte marker / i mange marker, hvis der ikke bliver givet dispensation til Titus i 2019.

Før fremspiring	Ved fremspiring (BBCH 09)	10-14 dage senere	Bemærkning
720-1.080 g/ha glyphosat (f.eks. 1-1,5 kg/ha Roundup Power Max)* (100 l/ha vand, morgen-/formiddagssprøjtning)	1,5-2,0 l/ha Proman	(15g Titus)***	God effekt på melder God effekt på vej- og snerlepileurt God effekt på tuer af enårig rapgræs og efterafgrødegræs God effekt på sort natskygge Ved store udfordringer med sort natskygge kan der evt. iblandes 0,15-0,2 l/ha Centium 36 CS/Kalif 360 CS sammen med glyphosat.
-	1,5-2,0 l/ha Proman + 1,0 l/ha Reglone** (150-250 l/ha vand, aftenssprøjtning)	(15g Titus)***	God effekt på melder God effekt vej- og snerlepileurt

*Anvend IKKE glyphosat i læggekartofler.

**Reglone må kun sælges frem til 4.8.2019, og skal være anvendt senest 4.2.2020.

***Ved behov og HVIS der bliver givet dispensation til brug af Titus i 2019.

Fordelen ved at trække den egentlige ukrudtssprøjtning til ved fremspiring er, at det er lettere at ramme det optimale sprøjtetidspunkt, man risikerer ikke at komme for tidligt, ligesom man opnår en bedre langtidsvirkning, hvilket især er nødvendigt, når/hvis der ikke bliver givet dispensation til Titus i 2019.

MCPA mod nyfremspirede melder efter kartoflernes fremspiring

Hvor der ses nyfremspirede melder, efter at kartoflerne er kommet op, kan der anvendes op til 0,1 l/ha MCPA. Når der anvendes MCPA i kartofler, er det let at lave skade, og det er vigtigt ikke at anvende MCPA på stressede kartofler. HVIS der bliver givet dispensation til Titus, kan MCPA evt. anvendes i kombination med Titus, men i så tilfælde er det vigtigt, at dosis af MCPA reduceres til 0,03-0,05 l/ha. Jo højere temperatur, jo lavere dosis MCPA. MCPA er godkendt til mindre anvendelse i kartofler. Læs brugsanvisningen inden brug.

Boxer mod sort natskygge efter kartoflernes fremspiring

2,0 l/ha Boxer kan udsprøjtes, når kartoflerne har en størrelse på 15-30 cm, og de sorte natskygger stadig er små. Anvendelse af Proman så sent som muligt (ved fremspiring) vil dog i de fleste tilfælde have en tilstrækkelig effekt på sort natskygge – alternativt kan der også tilsættes Centium/Kalif til glyphosat inden fremspiring.

Bekæmpelse af rodukrudd

Som udgangspunkt kan rodukrudd ikke bekæmpes i kartofler – kun hægges. Og som det kan erkendes i nedenstående løsninger, bliver det vanskeligt at gøre noget effektivt overfor rodukrudd, HVIS der ikke bliver givet dispensation til Titus i 2019.

Agertidse, grå bynke, agersvinemælk og følfod:

Før fremspiring:

- 1-1,5 kg/ha Roundup Power Max (720-1.080 g/ha)

Efter fremspiring (når der igen er vækst i rodukruddet):

- 15 g/ha Titus (hvis dispensation bliver givet)

+ 14 dage efter, når der igen er vækst i rodukruddet:

- 15 g/ha Titus (hvis dispensation bliver givet)

Almindelig kvik:

Før fremspiring:

- 1-1,5 kg Roundup Power Max (720-1.080 g/ha)

Efter fremspiring (når kvikken har 3-6 blade):

- 30 g/ha Titus (hvis dispensation bliver givet)
- Ved en større forekomst af kvik anvendes 0,75-1,0 l/ha Agil eller 1,5-2,0 l/ha Focus Ultra. Den bedste

Billedet viser en nyfremspiret kartoffelmark, hvor agersvinemælk ikke er bekæmpet i den forrige afgrøde. Roderudt kan ikke bekæmpes i kartoffelmarken, kun hægges.

effekt opnås ved at sprøjte, når kvikken har 3-5 blade, og der er "grødevej". Fra praksis er der gode erfaringer med at blande Agil og Titus (hvis dispensation bliver givet). Der anvendes i så tilfælde 0,3-0,4 l/ha Agil + 20-25 g/ha Titus, når kvikken har 3-5 blade.

Ukrudsbekæmpelse efter "normalen" før fremspiring

Ønsker man uanset hvad at anvende en "normal" strategi med jordmidlerne Centium/Kalif, Novitron og/eller Fenix bør de - med risiko for ingen dispensation til Titus i 2019 – "trækkes" i anvendelse i så lang tid som muligt, inden kartoflernes fremspiring. Derved vil mest muligt ukrudt nå at spire frem efter, at der er anvendt glyphosat. Novitron og Centium/Kalif bør dog anvendes senest 5 dage før fremspiring, da clomazon kan give hvide planter ved sen udbringning, især hvis der kommer nedbør. Anvendes Fenix + Centium/Kalif er det en mulighed at udbringe clomazon sammen med glyphosat, og derefter anvende Fenix umiddelbart før fremspiring. Anvendes Novitron er det ikke muligt at skille anvendelsen af clomazon og aclonifen (aktivstoffet i Fenix) ad.

En effektiv ukrudtsbekæmpelse med alle "normale" løsninger med jordmidler kræver normalt/oftest en opfølgning med Titus én til to gange med 8-10 dages mellemrum. Derfor opfordres til stor opmærksomhed på den nye løsning med Proman (tabel 1), som bedste alternativ mod især græsser i en situation uden evt. Titus.

Der følges op i VÆKST, så snart der er ny viden mht. dispensation eller ej til brug af Titus i 2019, da det har stor betydning for valg af bedst mulige ukrudtsstrategi afhængig af forholdene.